

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010032
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3122010032.3

Uznesenie

Trenčine v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX vo Zvolene, trvale bytom A., C. D. B. XXXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, na neverejnom zasadnutí dňa 21.05.2023 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. novembra 2023, sp. zn. 6Pp/12/2022 a takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

II. Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zákona odsúdený s a podmienene p r e p ú š ť a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5T/9/2005 zo dňa 05.11.2007 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Sp. zn. 3To/24/2007 zo dňa 25.6.2008.

III. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona sa odsúdenému u r č u j e skúšobná doba v trvaní 7 (sedem) rokov a súčasne sa nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 3 (tri) roky.

IV. Podľa § 68 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zákona sa odsúdenému ako súčasť probačného dohľadu ustanovuje povinnosť zamestnať sa počas trvania probačného dohľadu alebo sa uchádzať preukázateľne o zamestnanie.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 15.11.2023, sp. zn. 6Pp/12/2022, bolo rozhodnuté nasledovne:

„Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa odsúdený A. B., nar. XX. XX. XXXX, podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 5T/9/2005 zo dňa 05. 11. 2007 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3To/24/2007 zo dňa 25. 06. 2008.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určuje odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 6 (šesť) rokov.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal prokurátor sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia.

Prokurátor podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia poukázal na obsah výrokovej časti napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovné:

„Súd je toho názoru, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje svoje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody je na požadovanej úrovni. Boli evidované len ojedinelé menšie prehrešky voči ústavnému poriadku s nižšou závažnosťou. Pokyny a nariadenia príslušníkov a zamestnancov zboru plní a rešpektuje, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, osobnú hygienu má riadne osvojenú. Počas doterajšieho výkonu trestu mu bola deväťkrát udelená disciplinárna odmena, disciplinárne potrestaný nebol.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený i na slobode povedie riadny život, a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívny prognóza budúceho chovania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Táto prognóza musí vyplývať zo zhodnotenia chovania sa odsúdeného počas výkonu trestu a čiastočne i pred jeho výkonom (predchádzajúce odsúdenia).

S rozhodnutím súdu sa prokuratúra nestotožňuje z nasledovných dôvodov. Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje okrem splnenia formálnych podmienok aj splnenie materiálnych podmienok, ktoré odsúdený nespĺňa. Menovaný už bol pred výkonom dlhoročného trestu odňatia slobody opakovane trikrát odsúdený, v súčasnej dobe je vo výkone trestu pre obzvlášť závažný násilný trestný čin vraždy. Odsúdenému už v minulosti bola poskytnutá možnosť a priestor k tomu, aby preukázal nápravu, snahu o vedenie riadneho života a o prehodnotenie postojov v doterajšom spôsobe života, pričom dôveru ktorú mu súd v minulosti pri podmiennečnom odsúdení poskytol nevyužil, nesplnil tieto očakávania a dopustil sa ďalšej trestnej činnosti.

Zo znaleckého psychologického posudku č. 4/2023 vyplýva, že prípadnú možnú recidívu nemožno s určitosťou vylúčiť. Ako negatívny prognostický ukazovateľ sa javí slabá sociálna orientovanosť, slabšia schopnosť fungovania v menej jasných situáciách a možnosť emočnej dezorganizácie s vplyvom na chybné rozhodnutia.

Z hodnotenia ÚVTOS Trenčín vyplýva, že riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Vzhľadom na uvedené ústav konštatoval, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie.

Odsúdený vykonáva trest v strednom stupni stráženia a predpokladaný koniec trestu má až 05.04.2027. Vzhľadom k uvedenému teda vôbec nie sú naplnené materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie.

Na základe vyššie uvedených skutočností Krajskému súdu ako súdu príslušnému rozhodnúť o sťažnosti navrhujem aby uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 6 Pp 12/2022 zo dňa 15.11.2023 podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil a rozhodol vo veci sám zamietnutím návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.“

K sťažnosti prokurátora sa písomne vyjadril odsúdený s tým, že sťažnosť prokurátora považuje za neopodstatnenú a to aj s poukazom na jeho hodnotenie nachádzajúce v znaleckom psychologickom posudku ako na splnenie nielen formálnych, ale aj materiálnych podmienok o podmiennečné prepustenie.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná z iných ako v nej uvádzaných dôvodov.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že prokurátor v dôvodoch sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaní trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

V prejednávanej veci okresný súd na základe predchádzajúcich zrušujúcich uznesení krajského súdu odstránil vytýkané nedostatky, a pre svoje rozhodnutie si okresný súd obstaral potrebné podklady, vrátane nového znaleckého psychologického skúmania osobnosti odsúdeného, zameraného na zistenie možných zmien osobnosti odsúdeného a stanovenie jeho sociálnej prognózy do budúcnosti na základe poznatkov z výkonu trestu odňatia slobody. Z tohto dôvodu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd si pre svoje rozhodnutie zabezpečil dostatok podkladov a na ich základe náležite zistil skutkový stav veci.

Na základe preskúmania správnosti výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd považuje za správne tak skutkové ako aj právne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu.

Pokiaľ ide o splnenie materiálnej zákonnej podmienky spočívajúcej v preukázaní polepšenia sa odsúdeného, krajský súd zdôrazňuje, že okresný súd v napadnutom uznesení poukázal na zistené skutočnosti, ktoré ho viedli k záveru o splnení uvedenej zákonnej podmienky pre podmiennečné prepustenie. Medzi rozhodné skutočnosti, o ktoré okresný súd oprel svoje rozhodnutie, patrí zistenie, že správanie odsúdeného, ktorý je po prvýkrát vo výkone trestu, je stabilizované a na požadovanej úrovni, počas dlhoročného výkonu trestu bez disciplinárneho potrestania, pričom mu doposiaľ bolo udelených

10 disciplinárnych odmien.

Z týchto dôvodov sa krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, podľa ktorého odsúdený svojim správaním a plnením svojich povinností vo výkone trestu preukázal svoje polepšenie, čoho prejavom sú závery ústavu na výkon trestu o plnení programu zaobchádzania podporené novým znaleckým posudkom o pozitívnom výchovnom vplyve dlhodobého výkonu trestu odňatia slobody na odsúdeného, ktorý sa vnútorne stotožnil so spoločenskými normami a nezdieľa kriminálne hodnoty. Z hodnotenia ústavu pritom nevyplývalo, že by sa jednalo o účelové konanie odsúdeného, ktorého cieľom malo byť navodenie dojmu o plnení podmienok pre podmiennečné prepustenie. Preto podľa názoru krajského súdu je dôvodný záver okresného súdu, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Pokiaľ ide o splnenie zákonnej podmienky možného očakávania, že odsúdený v budúcnosti bude viesť riadny život v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona, aj túto okresný súd vyhodnotil správne. Krajský súd konštatuje, že hoci má odsúdený v odpise z registra trestov evidované celkovo 4 záznamy, až na aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody v ostatných prípadoch došlo k ich zahladeniu. Odsúdený si podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody počas pomerne dlhému výkonu trestu (17 rokov) uvedomil dôsledky spáchania trestnej činnosti a prejavuje snahu o zmenu životných hodnôt a o riadne začlenenie sa do spoločnosti. Odsúdený plnením pracovných povinností a udržiavaním kontaktov s rodinou má súčasne vytvorené predpoklady pre riadne vedenie života po ukončení výkonu trestu odňatia slobody. Krajský súd dospel k záveru, že okresný súd sa zaoberal skutočnosťami svedčiacimi tak v prospech, ako aj v neprospech odsúdeného, na rozdiel od prokurátora, ktorý poukázal len na negatívne poznatky súvisiace s osobou odsúdeného. V tomto smere okresný súd súčasne zrozumiteľne vysvetlil, prečo ho tieto skutočnosti nevedli k záveru o nemožnosti očakávať od odsúdeného, že v budúcnosti povedie riadny život. Pokiaľ prokurátor poukazuje vo svojich námietkach na zaradenie odsúdeného v ústave so stredným stupňom stráženia, krajský súd považuje za potrebné uviesť, že zákon neviaže podmiennečné prepustenie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody v konkrétnom stupni stráženia. Pri úvahách o možnom podmiennečnom prepustení odsúdeného je v zmysle § 66 a nasl. Tr. zákona rozhodné naplnenie výchovného účelu trestu u odsúdeného, pri splnení ktorej podmienky možno len ťažko vyvodiť záver o negatívnej prognóze vedenia riadneho života odsúdeným v budúcnosti. V súvislosti s prokurátorom namietanou recidívou odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nakoľko má odsúdený všetky odsúdenia z minulosti, až na aktuálne vykonávaný trest, zahľadené, nemožno na ne pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie prihliadať. Preto aj krajský súd dospel k záveru, že dlhodobým pôsobením výkonu trestu na osobu odsúdeného bol dosiahnutý výchovný účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorý v rozumnej miere odôvodňuje predpoklad vedenia riadneho života odsúdeným v budúcnosti.

Za čiastočný nedostatok napadnutého uznesenia krajský súd považuje, že okresný súd nedostatočne zohľadnil niektoré aspekty osobnosti odsúdeného, ktoré vyplynuli zo znaleckého skúmania odsúdeného, a z ktorého dôvodu krajský súd zrušil napnuté uznesenie majúce na vedomí, že okresným súdom ustálené skutkové okolnosti umožňujú prijať nové rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na niektoré negatívne zistenia znalcov týkajúce sa osobnosti odsúdeného, na ktoré poukázal aj okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, ako aj na závažnosť spáchaného trestného činu, je podľa názoru krajského súdu potrebné odsúdenému uložiť skúšobnú dobu v jej maximálnej zákonnej dovolenej výmere 7 rokov. Za účelom posilnenia výchovného vplyvu takto uloženej skúšobnej doby je tiež nevyhnutné nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 3 roky za súčasného uloženia povinnosti zamestnať sa počas trvania probačného dohľadu alebo sa uchádzať preukázateľne o zamestnanie, ktorá povinnosť podľa názoru krajského súdu môže prispieť k vedeniu riadneho života odsúdeným na slobode.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie rozhodne vo veci sám.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že na podklade sťažnosti prokurátora je potrebné prijať nové rozhodnutie vo veci, krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.